Ἀκολουθία

τοῦ

Ἁγίου Νεομάρτυρος

Ζαχαρίου

Τοῦ ἐξ Ἄρτης.

Ἐποιήθη ἐν Ἁγίῳ Ὄρει

ὑπό

Γερασίμου Μοναχοῦ Μικραγιαννανίτου

Ὑμνογράφου τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Ἰανουαρίου κ΄.
Μνήμη τοῦ Ἁγίου Νεομάρτυρος Ζαχαρίου τοῦ ἐξ Ἄρτης.

Ἐν τῷ Μικρῷ Ἑσπερινῷ.

Ἱστῶμεν στίχους δ΄. καὶ ψάλλομεν τὰ ἑξῆς Προσόμοια.

Ἦχος δ΄. Ἔδωκας σημείωσιν.

Πῦρ ἐν τῇ καρδίᾳ σου, ὅπερ βαλεῖν ἦλθε Κύριος, ἐπὶ γῆς εἰσδεξάμενος, ὅλος ἐνθεώτατος, ὤφθης Ζαχαρία, καὶ τοῦ μαρτυρίου, ἀνδρειωτάτῳ λογισμῷ, διηγωνίσω σκάμμα τὸ ἅγιον, καὶ ᾔσχυνας τοῖς ἄθλοις σου, τὸν σὲ πτερνίσαντα πρότερον· διὰ τοῦτο τιμῶμέν σε, ὡς Χριστοῦ νέον Μάρτυρα.

Χαίρων ὡμολόγησας, ὅνπερ ἠρνήσω τὸ πρότερον, συνεργίᾳ τοῦ ὄφεως, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν, ἐπὶ παρανόμων, γλώσσῃ ἀπτοήτῳ καὶ ῥαβδισμοὺς καὶ λιθασμούς, καὶ τὴν μανίαν ἐχθρῶν ὑπέμεινας, λαμπρῶς μεταρσιούμενος, τῇ ἀγαπήσει τοῦ Κτίστου σου, Ζαχαρία καὶ ἤθλησας, στερροτάτῳ φρονήματι.

Θάνατον τὸν βίαιον, ἐν τῇ εἱρκτῇ στερρῶς ἤνεγκας, καὶ ζωὴν πρὸς ἀθάνατον, λαμπρῶς μεταβέβηκας, καθωραϊσμένος, στίγμασιν ἁγίοις· φῶς δὲ ἐξ ὕψους κατελθόν, ἐν

τῷ παντίμῳ ἔστη λειψάνῳ σου, ῥιφέντι ἐν τῷ φρέατι, δηλοῦν τὴν δόξαν ἣν εὕρηκας, πρὸς Χριστοῦ ὃν ἐδόξασας, Ζαχαρία τοῖς ἄθλοις σου.

Μνήμην σου τὴν ἔνδοξον, πανηγυρίζει χορεύουσα, ἡ βλαστήσασα πόλις σε, Ἄρτα ἡ περίφημος, Μάρτυς Ζαχαρία, καὶ τῇ σῇ ἀθλήσει, ἁβρυνομένη μυστικῶς, ὡς ἀθλοφόρον Χριστοῦ γεραίρει σε, καὶ πρέσβυν σε προβάλλεται, πρὸς τὴν αὐτοῦ ἀγαθότητα· ὃν δυσώπει τοῦ σώζεσθαι, τοὺς τιμῶντάς σε Ἅγιε.

Δόξα. Ἦχος β΄.

Μαρτυρικῇ ἐνστάσει ἀριστεύσας, ἀθλητικῶν ἐπάθλων ἠξίωσαι, ὡς Ἀθλητὴς Χριστοῦ ἀήττητος, Νεομάρτυς Ζαχαρία· ὅλην γὰρ τὴν ἔφεσιν, ἀναθεὶς τῷ Κυρίῳ, ἅπαντα ἠρνήσω, γνώμῃ Θεόφρονι· καὶ δι᾽ αἵματος αἰσχύνας, τὸν ἀρχαῖον πτερνιστήν, τῆς ἀϊδίου δόξης, κληρονόμος γέγονας· διὸ τὴν ἁγίαν σου, μακαρίζομεν ἄθλησιν.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου εἰς σὲ ἀνατίθημι, Μῆτερ τοῦ θεοῦ, φύλαξόν με ὑπὸ τὴν σκέπην Σου.

Ἀπόστιχα.

Ἦχος β΄. Οἶκος τοῦ Ἐφραθᾶ.

Μάρτυς νεοφανής, ἐδείχθης Ζαχαρία, τοῦ πάντων Βασιλέως, ἀθλήσας θεοφρόνως, ἐν τοῖς ὑστέροις ἔτεσι.

Στίχ.: Θαυμαστὸς ἐν τοῖς Ἁγίοις αὐτοῦ...

Ρῆξιν τὴν τῶν σκελῶν, ὑπενεγκὼν ἀνδρείως, θεόφρον Ζαχαρία, μαρτυρικῆς εὐκλείας, ἐπέβης ἀγαλλόμενος.

Στίχ.: Τοῖς Ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ...

Χαίρει ἡ σὴ πατρίς, τιμῶσά σου τὴν μνήμην, ἣν φύλαττε, ὑψόθεν, καὶ σκέπε Ζαχαρία, ταῖς πρὸς Χριστὸν πρεσβείαις σου.

Δόξα. Τριαδικόν.

Σύνθρονε Παντουργέ, Πάτερ Υἱὲ καὶ Πνεῦμα, Τρισήλιε Θεότης, ἐλέησον τὸν κόσμον, πρεσβείαις τοῦ σοῦ Μάρτυρος.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Τέτοκας ἐν σαρκί, τὸν πάντα ἐκ μὴ ὄντων, ποιήσαντα Παρθένε, καὶ ἔλυσας τὴν πάλαι, ἀρὰν τῷ θείῳ τόκῳ σου.

Νῦν ἀπολύεις, τὸ τρισάγιον, τὸ Ἀπολυτίκιον ἐκ τοῦ Μεγάλου Ἑσπερινοῦ καὶ ἀπόλυσις.

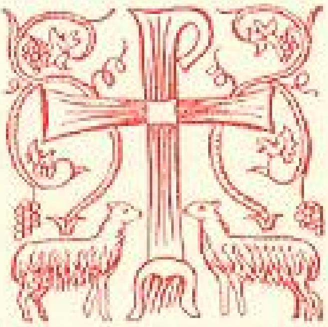

Ἐν τῷ Μεγάλῳ Ἑσπερινῷ

Μετὰ τὸν Προοιμιακόν, τὸ Μακάριος ἀνήρ. Εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν στίχους ϛ΄. καὶ ψάλλομεν τὰ ἑξῆς Προσόμοια.

Ἦχος δ΄. Ὡς γενναῖον ἐν Μάρτυσι.

Τῶν Ἀρταίων οἱ σύλλογοι, συνελθόντες τιμήσωμεν, Ζαχαρίαν σήμερον τὸν θεόφρονα, ὡς τοῦ Χριστοῦ νέον Μάρτυρα, καὶ Ἄρτης ἀγλάϊσμα, καὶ φυτὸν ἀειθαλές, τὸν ὑστέροις τοῖς ἔτεσιν, ἐναθλήσαντα, πρὸς αὐτὸν ἐκβοῶντες· Νεομάρτυς, τοὺς τὴν μνήμην σου τελοῦντας, πάσης ἀνάγκης διάσωζε.

Ὡς ἐπέγνως ὃ πέπονθας, Ζαχαρία ὀλίσθημα, τῷ Χριστῷ προσέδραμες θερμοῖς δάκρυσι, καὶ ἐκκαυθεὶς θείῳ ἔρωτι, ἀνδρείως ἐχώρησας, θεολήπτῳ λογισμῷ, πρὸς ἀθλήσεως σκάμματα, ἃ διήνυσας, ἀνενδότῳ καρδίᾳ καὶ τὴν πλάνην, ἐθριαμβεύσας εἰς τέλος, μαρτυρικῇ εὐτολμίᾳ σου.

Τῶν μαστίγων τὴν ἔφοδον, θείῳ πόθῳ βαλλόμενος, ἐπὶ πλεῖον ἤνεγκας καρτερώτατα, καὶ τὴν ἰσχὺν ἀπερράπισας, ἐχθροῦ τοῦ ἀλάστορος, Νεομάρτυς τοῦ Χριστοῦ, τῆς εἱρκτῆς δὲ τὴν κάκωσιν, ὡς εὐφρόσυνον, ἡγησάμενος οἴκησιν

τῆς δόξης, τῶν Μαρτύρων Ζαχαρία, περιφανῶς κατηξίωσαι.

Τῶν σκελῶν τὴν διάρρηξιν, καὶ τὸν βίαιον θάνατον, ὥσπερ ἄλλου πάσχοντος χαίρων ἔφερες, καὶ πρὸς ζωὴν τὴν ἀθάνατον, μετέστης γηθόμενος, ὡς γενναῖος ἀθλητής, καὶ ὁπλίτης περίδοξος, τοῦ Παντάνακτος, καὶ τῶν πάλαι Μαρτύρων Ζαχαρία, ἰσοστάσιος ἐγένου, τούτων ζηλώσας τὴν ἄθλησιν.

Φῶς οὐράνιον ἔλαμψε, τῷ ἁγίῳ λειψάνῳ σου, ἐρριμμένῳ ἔνδοξε ἐν τῷ φρέατι, τὴν σὴν ἐμφαῖνον λαμπρότητα, καὶ δόξαν τὴν ἄϋλον, ἣν σοι δέδωκε Χριστός, δι' ὃν πάντα μεμίσηκας, καὶ τὸ στάδιον, τῆς ἀθλήσεως ἤνυσας προθύμως, Νεομάρτυς Ζαχαρία, ἀπεριτρέπτῳ φρονήματι.

Τὸ τῆς Ἄρτης καλλώπισμα, καὶ Ἠπείρου τὸ καύχημα, τοῦ Χριστοῦ τὸ σφάγιον τὸ νεόθυτον, ὁ Ζαχαρίας ὁ ἔνδοξος, τιμάσθω ἐν ἄσμασιν, ὁ ἐν Πάτραις ἀνδρικῶς, καθελὼν τὸν ἀλάστορα, θείοις σκάμμασιν, ὡς πρεσβεύων ἀπαύστως τῷ Κυρίῳ, ὑπὲρ πάντων τῶν τελούντων, αὐτοῦ τὴν μνήμην τὴν πάνσεπτον.

Δόξα. Ἦχος πλ. δ'.

Σήμερον ἡ τοῦ Νεομάρτυρος Ζαχαρίου μνήμη, τῇ Ἐκκλησίᾳ ἔλαμψεν, ὡς ἀστὴρ νεοφανής· τοῦ ἀδύτου γὰρ φωτὸς κληρονόμος γενόμενος, τῷ τῆς ἀθλήσεως φέγγει, καταυγάζει τοὺς βοῶντας· χαίροις ὁ τῆς θείας ἀγάπης δεξάμενος τὴν φλόγα, καὶ τὸν πάλαι σε τρώσαντα ἐχθρόν, μαρτυρικοῖς καταφλέξας ἄνθραξι· χαίροις ὁ τῇ ἄνωθεν ῥοπῇ, νομίμως τελέσας, τὸν τῆς εὐσεβείας μέγαν ἀγῶνα· χαίροις Μαρτύρων ἰσότιμε, καὶ τῆς Ἄρτης ἄνθος πανεύοσμον. Χριστὸν ἀεὶ ἱκέτευε, σώζεσθαι τοὺς σὲ μακαρίζοντας.

Καὶ νῦν. Ὁ αὐτός.

Τίς μὴ μακαρίσει σε Παναγία Παρθένε, τίς μὴ ἀνυμνήσει σου τὸν ἀλόχευτον τόκον, ὁ γὰρ ἀχρόνως ἐκ Πατρὸς ἐκλάμψας Υἱὸς μονογενής, ὁ αὐτὸς ἐκ σοῦ τῆς Ἁγνῆς προῆλθεν, ἀφράστως σαρκωθείς, φύσει Θεὸς ὑπάρχων, καὶ φύσει γενόμενος ἄνθρωπος δι' ἡμᾶς, οὐκ εἰς δυάδα προσώπων τεμνόμενος, ἀλλ' ἐν δυάδι φύσεων, ἀσυγχύτως γνωριζόμενος. Αὐτὸν ἱκέτευε, σεμνὴ Παμμακάριστε, ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἴσοδος. Φῶς ἱλαρόν, τὸ Προκείμενον τῆς ἡμέρας, καὶ τὰ Ἀναγνώσματα.

Προφητείας Ἡσαΐου τὸ Ἀνάγνωσμα.
(Κεφ. μγ' 9-14)

Τάδε λέγει Κύριος: Πάντα τὰ ἔθνη συνήχθησαν ἅμα, καὶ συναχθήσονται ἄρχοντες ἐξ αὐτῶν. Τίς ἀναγγελεῖ ταῦτα ἐν αὐτοῖς; ἢ τὰ ἐξ ἀρχῆς, τίς ἀκουστὰ ποιήσει ὑμῖν; Ἀγαγέτωσαν τοὺς μάρτυρας αὐτῶν καὶ δικαιωθήτωσαν, καὶ εἰπάτωσαν ἀληθῆ. Γίνεσθέ μοι μάρτυρες, καὶ ἐγὼ μάρτυς Κύριος ὁ Θεός, καὶ ὁ παῖς, ὃν ἐξελεξάμην· ἵνα γνῶτε, καὶ πιστεύσητε, καὶ συνῆτε, ὅτι ἐγώ εἰμι. Ἔμπροσθέν μου οὐκ ἐγένετο ἄλλος Θεός, καὶ μετ' ἐμὲ οὐκ ἔσται. Ἐγὼ εἰμι ὁ Θεός, καὶ οὐκ ἔστι πάρεξ ἐμοῦ ὁ σώζων. Ἐγὼ ἀνήγγειλα καὶ ἔσωσα, ὠνείδισα, καὶ οὐκ ἦν ἐν ὑμῖν ἀλλότριος. Ὑμεῖς ἐμοὶ μάρτυρες, καὶ ἐγὼ Κύριος ὁ Θεός· ὅτι ἀπ' ἀρχῆς ἐγώ εἰμι, καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἐκ τῶν χειρῶν μου ἐξαιρούμενος. Ποιήσω, καὶ τίς ἀποστρέψει αὐτό; Οὕτω λέγει Κύριος ὁ Θεός, ὁ λυτρούμενος ἡμᾶς, ὁ Ἅγιος Ἰσραήλ.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ Ἀνάγνωσμα.
(Κεφ. γ'. 1-9)

Δικαίων ψυχαὶ ἐν χειρὶ Θεοῦ, καὶ οὐ μὴ ἅψηται αὐτῶν βάσανος. Ἔδοξαν ἐν ὀφθαλμοῖς ἀφρόνων τεθνάναι, καὶ ἐλογίσθη κάκωσις ἡ ἔξοδος αὐτῶν, καὶ ἡ ἀφ' ἡμῶν πο-

ρεία σύντριμμα· οἱ δὲ εἰσὶν ἐν εἰρήνῃ. Καὶ γὰρ ἐν ὄψει ἀνθρώπων ἐὰν κολασθῶσιν, ἡ ἐλπὶς αὐτῶν ἀθανασίας πλήρης. Καὶ ὀλίγα παιδευθέντες, μεγάλα εὐεργετηθήσονται· ὅτι ὁ Θεὸς ἐπείρασεν αὐτούς, καὶ εὗρεν αὐτοὺς ἀξίους ἑαυτοῦ. Ὡς χρυσὸν ἐν χωνευτηρίῳ ἐδοκίμασεν αὐτούς, καὶ ὡς ὁλοκάρπωμα θυσίας προσεδέξατο αὐτούς. Καὶ ἐν καιρῷ ἐπισκοπῆς αὐτῶν ἀναλάμψουσι, καὶ ὡς σπινθῆρες ἐν καλάμῃ διαδραμοῦνται. Κρινοῦσιν ἔθνη, καὶ κρατήσουσι λαῶν, καὶ βασιλεύσει Κύριος εἰς τοὺς αἰῶνας. Οἱ πεποιθότες ἐπ᾽ αὐτῶν, συνήσουσιν ἀλήθειαν, καὶ οἱ πιστοὶ ἐν ἀγάπῃ προσμενοῦσιν αὐτῷ· ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ Ἀνάγνωσμα.
(Κεφ. ε΄. 15 - στ΄. 3)

Δίκαιοι εἰς τὸν αἰῶνα ζῶσι, καὶ ἐν Κυρίῳ ὁ μισθὸς αὐτῶν, καὶ ἡ φροντὶς αὐτῶν παρὰ Ὑψίστῳ. Διὰ τοῦτο λήψονται τὸ βασίλειον τῆς εὐπρεπείας, καὶ τὸ διάδημα τοῦ κάλλους ἐκ χειρὸς Κυρίου· ὅτι τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ σκεπάσει αὐτούς, καὶ τῷ βραχίονι ὑπερασπιεῖ αὐτῶν. Λήψεται πανοπλίαν τὸν ζῆλον αὐτοῦ, καὶ ὁπλοποιήσει τὴν κτίσιν εἰς ἄμυναν ἐχθρῶν. Ἐνδύσεται θώρακα, δικαιοσύνην· καὶ περιθήσεται κόρυθα, κρίσιν ἀνυπόκριτον. Λήψεται ἀσπίδα ἀκαταμάχητον, ὁσιότητα· ὀξυνεῖ δὲ ἀπότομον ὀργὴν εἰς ῥομφαίαν. Συνεκπολεμήσει αὐτῷ ὁ κόσμος ἐπὶ τοὺς παράφρονας· πορεύσονται εὔστοχοι βολίδες ἀστραπῶν, καὶ ὡς ἀπὸ εὐκύκλου τόξου, τῶν νεφῶν, ἐπὶ σκοπὸν ἁλοῦνται, καὶ ἐκ πετροβόλου θυμοῦ πλήρεις ῥιφήσονται χάλαζαι. Ἀγανακτήσει κατ᾽ αὐτῶν ὕδωρ θαλάσσης· ποταμοὶ δὲ συγκλύσουσιν ἀποτόμως. Ἀντιστήσεται αὐτοῖς πνεῦμα δυνάμεως, καὶ ὡς λαῖλαψ ἐκλικμήσει αὐτούς, καὶ ἐρημώσει πᾶσαν τὴν γῆν ἀνομία, καὶ ἡ κακοπραγία περιτρέψει θρόνους δυναστῶν. Ἀκούσατε οὖν βασιλεῖς, καὶ σύνετε· μάθετε δικασταὶ περάτων γῆς· ἐνωτίσασθε οἱ κρατοῦντες πλήθους, καὶ γεγαυρωμένοι ἐπὶ ὄχλοις ἐθνῶν· ὅτι ἐδόθη παρὰ Κυρίου ἡ

κράτησις ὑμῖν, καὶ ἡ δυναστεία παρὰ Ὑψίστου.

Εἰς τὴν Λιτήν, Ἰδιόμελα.

Ἦχος α΄.

Εὐφραίνου ἐν Κυρίῳ, πόλις Ἀρταίων, Ζαχαρίαν βλαστήσασα, τὸν κλεινὸν Νεομάρτυρα· εἰ γὰρ πρὸς καιρόν, ἐν ὁδῷ ἀνόμων ἐπορεύθη, ἀλλ' ἀνανήψας τοῦ πτώματος, μαρτυρικῶς ἠνδραγάθησε, καὶ μέγα τρόπαιον ἤγειρε, κατὰ τῶν ἀντιπάλων· καὶ νῦν Μαρτύρων συνὼν τοῖς δήμοις, εἰρήνην σοι αἰτεῖται σταθηράν, καὶ πᾶσαν εὐπραγίαν, παρὰ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Ἦχος β΄.

Καταυγασθεὶς θείᾳ χάριτι, τῆς ἀσεβείας ἀπέθου τὸν ζόφον, καὶ τῷ φωτὶ ἐπτέρωσαι, τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀγάπης· ὢ θερμῶς ἀναγόμενος, τῇ ἐπιδόσει τοῦ κρείττονος, ἀθλητικὸν ζῆλον ἐγεώργησας, ἀποστὰς τῶν γηΐνων, καὶ τῷ Χριστῷ στρατευσάμενος, ὑπὲρ αὐτοῦ θανεῖν ἠγάπησας, ἀκορέστῳ πόθῳ. Ἀλλ' ὦ Μάρτυς Ζαχαρία, ὁ καλῶς ἀγωνισάμενος, καὶ τῶν ἐπάθλων τῆς νίκης, εἰληφὼς τὸ γέρας, μετὰ Μαρτύρων αὐλιζόμενος, σὺν αὐτοῖς ἱκέτευε, ὑπὲρ τῶν τιμώντων σε.

Ἦχος γ΄.

Μαρτυρικῇ ἐνστάσει, τὸ τῆς ψυχῆς ἀνδρεῖον ὑποφαίνων, θεοφιλεῖ παρρησίᾳ ὡμολογήσας, τῆς εὐσεβείας τὴν λαμπρότητα, Ζαχαρία Μάρτυς ἔνδοξε· τοῦ γὰρ Πέτρου τὴν μετάνοιαν, ἀνατυπώσας, ἐν σοί, Ἰακώβου τοῦ Πέρσου, μιμητὴς ἐχρημάτισας· καὶ ἀθλητικοῖς παλαίσμασι, καταβαλὼν τὸν ἐχθρόν, τὴν Ἐκκλησίαν εὔφρανας, τῇ ἁγίᾳ ἀθλήσει σου· διὸ τὴν σὴν ἑορτάζοντες μνήμην, Χριστὸν μεγαλύνομεν, τὸν δεδωκότα σοι ἰσχύν, καὶ λαμπρῶς σε δοξάσαντα.

Ἦχος δ'.

Ἐν τῇ ἰσχύϊ τῆς πίστεως ἀθλῶν, τοῖς ἀσεβέσιν ἀντικατέστης, ἀκαταπλήκτῳ ψυχῇ, καὶ στερροῖς ἀγῶσιν, ὡς καλὸς στρατιώτης Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, Ζαχαρία πανεύφημε· παρ' οὐδὲν ἡγήσω τὸν θυμὸν αὐτῶν, καὶ τῶν μαστίγων τὴν ἐπιφοράν, ὡς ἀναψυχὴν ἐδέχου θείαν· καὶ τῇ ἐπωδύνῳ ῥήξει τῶν σκελῶν, τῆς πλάνης διέρρηξας τὸν σύνδεσμον, νικηφόρος ἀνῆλθες πρὸς οὐρανίους λήξεις. Ἀλλ' ὦ Μάρτυς νέε τοῦ Χριστοῦ, Ἀγγέλων συνόμιλε, καὶ Ἀθλητῶν σύσκηνε, σὺν αὐτοῖς ἱκέτευε, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Δόξα. Ὁ αὐτός.

Τὸν νέον τοῦ Χριστοῦ Ἀθλητήν, Ζαχαρίαν τὸν ἔνδοξον, τὸν ἐξ Ἄρτης μὲν ἀνθήσαντα, ἐν δὲ Πάτραις ἀθλήσαντα, φιλομαρτύρων οἱ δῆμοι, μαρτυρικοῖς ἐπαίνοις ἐφημήσωμεν. Μαρτυρικῶν γὰρ ἀγώνων ὑπῆλθε τὸ στάδιον, καὶ ἐπαξίων ἀμοιβῶν καὶ ἐπάθλων, κληρονόμος γέγονεν· ὅτι ὡς θῦμα ἅγιον, καὶ προσφορὰ τελεία καὶ ἄμωμος, τῷ Χριστῷ προσηνέχθη, τῷ παρέχοντι δι' αὐτοῦ, πταισμάτων λύσιν καὶ δεινῶν ἀπαλλαγήν, ἡμῖν τοῖς γεραίρουσι, τὴν θείαν αὐτοῦ ἄθλησιν.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ἐκ παντοίων κινδύνων τοὺς δούλους σου, φύλαττε Εὐλογημένη Θεοτόκε, ἵνα σὲ δοξάζωμεν, τὴν ἐλπίδα τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Εἰς τὸν Στίχον Στιχηρὰ Προσόμοια.
Ἦχος δ'. Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου.

Ὅτε δι' ἀπάτης τοῦ ἐχθροῦ, τοῦ Χριστοῦ ἀφρόνως ἠρνήσθω, τὸ θεῖον ὄνομα, τότε γνοὺς ὃ πέπονθας, κακὸν μακάριε, μετανοίας τοῖς δάκρυσι, πάλι ἀνεκτήσω, θησαυρὸν

τόν τίμιον, τῆς θείας πίστεως· ὅθεν καί νομίμως ἀθλήσας, ἤσχυνας εἰς τέλος τήν πλάνην, Μάρτυς Ζαχαρία πανασίδιμε.

Στίχ. Θαυμαστός ὁ Θεός ἐν τοῖς Ἁγίοις αὐτοῦ...

Νέος ἀνεδείχθης Ἀθλητής, ἄθλησιν ἀθλήσας ἁγίαν, ἐν τοῖς ὑστέροις καιροῖς, καί τόν πολυμήχανον, καταπαλαίσας ἐχθρόν, Ζαχαρία μακάριε· ἐντεῦθεν Μαρτύρων, δόξης καί λαμπρότητος, ὤφθης συμμέτοχος· ὅθεν σύν αὐτοῖς ἐκδυσώπει, ἄφεσιν διδόναι πταισμάτων, τοῖς εἰλικρινῶς σε μακαρίζουσι.

Στίχ. Τοῖς Ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ...

Πόλις τῶν Ἀρταίων ἐν χαρᾷ, καί ἡ τῶν Πατρέων τιμῶσι, τήν θείαν μνήμην σου· τῆς μέν γάρ περίδοξον, βλάστημα πέφηνας, τήν δέ ἄθλοις ἡγίασας, καί ἄμφω παρέχεις, τῶν σῶν ἀντιλήψεων, χάριν τήν ἄφθονον, χαῖρέ σοι βοῶσαις συμφώνως, Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Ζαχαρία, πρεσβευτά ἡμῶν πρός τόν φιλάνθρωπον.

Δόξα. Ἦχος πλ. α΄.

Μαρτυρικοῖς ἀγῶσι, τῆς ἀσεβείας τό κράτος ἐξενεύρισας, ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντί σε Χριστῷ, Νεομάρτυς Ζαχαρία ἔνδοξε· καί διαρρήξει τῶν σκελῶν, τόν πολυμήχανον ὄφιν, ὑποσκελίσας καταβέβληκας· διό στέφος ἀμαράντινον, ἐπαξίως ἐπλάκη σοι, καί εὐφροσύνη ἀΐδιός σοι δέδοται, παρά Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, καί Σωτῆρος τῶν ψυχῶν.

Καί νῦν. Θεοτοκίον.

Τά οὐράνια ὑμνεῖ σε Κεχαριτωμένη Μῆτερ ἀνύμφευτε, καί ἡμεῖς δοξολογοῦμεν τήν ἀνεξιχνίαστόν σου γέννησιν. Θεοτόκε πρέσβευε, σωθῆναι τάς ψυχάς ἡμῶν.

Νῦν ἀπολύεις, τὸ τρισάγιον, καὶ τὸ Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος δ'. Ταχὺ προκατάλαβε.

Τῆς Ἄρτης ἀγλάϊσμα, καὶ Νεομάρτυς κλεινός, ἐν Πάτραις ὡς ἤθλησας, ὑπὲρ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, ἐδείχθης μακάριε· σὺ γὰρ τὸν τρώσαντά σε, καθελὼν δι' ἀγώνων, γέρας ἐδέξω θεῖον, Ἀθλητὰ Ζαχαρία, πρεσβεύων ὑπὲρ πάντων ἡμῶν, τῶν εὐφημούντων σε.

Ἕτερον Ἀπολυτίκιον
ποιηθὲν ὑπὸ Μητροπολίτου Πατρῶν Νικοδήμου τὴν 19-1-1992

Ἦχος πλ. α'. Τὸν Συνάναρχον Λόγον.

Τὸν πανεύφημον μάρτυν Χριστοῦ ὑμνήσωμεν, Ζαχαρίαν τὸν νέον, Ἄρτης τὸ βλάστημα, ὅτι ἐνήθλησε στερρῶς ὑπὲρ τῆς πίστεως Χριστοῦ καὶ ἀνόμων ταῖς χερσί, ραβδισθεὶς καὶ τανυσθείς, μαρτύριον ἀνεδέχθη. Τελειωθεὶς δὲ ἐν Πάτραις Χριστῷ πρεσβεύει τοῦ σωθῆναι ἡμᾶς.

Θεοτοκίον.

Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον, καὶ Ἀγγέλοις ἄγνωστον μυστήριον, διὰ σοῦ Θεοτόκε τοῖς ἐπὶ γῆς πεφανέρωται· Θεὸς ἐν ἀσυγχύτῳ ἑνώσει σαρκούμενος, καὶ Σταυρὸν ἑκουσίως, ὑπὲρ ἡμῶν καταδεξάμενος, δι' οὗ ἀναστήσας τὸν Πρωτόπλαστον, ἔσωσεν ἐκ θανάτου τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἀπόλυσις.

Εἰς τὸν Ὄρθρον.

Μετὰ τὴν α΄. Στιχολογίαν, Κάθισμα.

Ἦχος α΄. Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Ὡς νέον Ἀθλητήν, τοῦ Χριστοῦ σε τιμῶμεν, καὶ Μάρτυρα στερρόν, Ζαχαρία θεόφρον, γεραίροντες τὴν μνήμην σου, ὡς χαρᾶς ἡμῖν πρόξενον, ἐν ᾗ δώρηται, ταῖς ἱεραῖς σου πρεσβείαις, τοῖς ὑμνοῦσί σε, ἁμαρτημάτων τὴν λύσιν, καὶ βίου διόρθωσιν.

Θεοτοκίον.

Ἐκύησας Ἁγνή, τὸν Ὑπέρθεον Λόγον, μορφῇ τῇ καθ' ἡμᾶς, ἀσυγχύστως ἀτρέπτως· διὸ σε μεγαλύνομεν, Θεοτόκε Πανύμνητε, ὡς ὑπόθεσιν, καὶ ἀπαρχὴν σωτηρίας, εἰσδεχόμενοι ἐπισκοπῇ σου ἀΰλῳ, χαρὰν ἀνεκλάλητον.

Μετὰ τὴν β΄. Στιχολογίαν, Κάθισμα.

Ἦχος γ΄. Θείας πίστεως.

Θείῳ στόματι, ὁμολογήσας, τὴν σωτήριον κλῆσιν Θεόφρον, τῆς ἀπάτης διαλέγχεις τὴν ἄνοιαν, καὶ τὸν σὲ πρώην πτερνίσαντα ἔτρωσας, ἀθλητικαῖς Ζαχαρία ἐνστάσεσι.

Μάρτυς ἔνδοξε, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἱκέτευε, δωρήσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Θεοτόκιον.

Θείῳ Πνεύματι, πεφωτισμένοι, οἱ Θεόφρονες, Προφῆται πάλαι, ἐν ποικίλοις σε συμβόλοις ἐκήρυττον καὶ νῦν ἡμεῖς τὰς ἐκβάσεις θεώμενοι, τὴν σωτηρίαν τρυγῶμεν τῷ τόκῳ σου. Κόρη Πάναγνε, μὴ παύσῃ ἡμῖν βραβεύουσα, φῶς θεῖον καὶ παθῶν ἀπολύτρωσιν.

Μετὰ τὸν Πολυέλαιον, Κάθισμα.

Ἦχος πλ. δ'. Τὴν Σοφίαν καὶ Λόγον.

Τῇ ἀγάπῃ τῇ θείᾳ κατατρωθείς, πρὸς ἀγῶνας καὶ ἄθλους μαρτυρικούς, ἀνδρείως ἐχώρησας, στερρότατῳ φρονήματι, καὶ ῥαβδισμάτων πεῖραν, ὑπέστης ὡς ἄσαρκος, δι' ὧν τὴν τοῦ Βελίαρ, ὀφρὺν ἐταπείνωσας· ὅθεν καὶ νομίμως, τὸν ἀγῶνα τελέσας, τῆς ἄνω λαμπρότητος, ὡς ὁπλίτης ἀήττητος, Ζαχαρία ἠξίωσαι· ἐν ᾗ ἀεὶ δυσώπει Χριστόν, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς ἑορτάζουσι πόθῳ, τὴν ἁγίαν μνήμην σου.

Θεοτοκίον.

Τὸν Θεὸν συλλαβοῦσα ὑπερφυῶς, καὶ τεκοῦσα Παρθένε σωματικῶς, ἁγνὴ καὶ ἀκήρατος, μετὰ τόκον τὸν ἄφραστον, ὥσπερ ἦς πρὸ τόκου, καὶ πάλιν διέμεινας, καὶ τῆς φθορᾶς ἐρρύσω, Ἁγνὴ τὸ ἀνθρώπινον· ὅθεν τῶν ἀρρήτων, μεγαλείων σου Κόρη, ὑμνοῦμεν τὴν ἔλλαμψιν, τῇ σῇ σκέπῃ προστρέχοντες, καὶ πιστῶς ἐκβοῶμέν σοι· Πρέσβευε τῷ σῷ Υἱῷ καὶ Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς εὐλαβῶς προσιοῦσι, τῇ σῇ ἀγαθότητι.

Τὸ α΄. ἀντίφωνον τοῦ δ΄. ἤχου καὶ τὸ Προκείμενον.
Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς Ἁγίοις αὐτοῦ.

Στίχ. Τοῖς Ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ.

Εὐαγγέλιον τὸ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου.

Ὁ Ν΄. Δόξα. Ταῖς τοῦ Ἀθλοφόρου...
Καὶ νῦν. Ταῖς τῆς Θεοτόκου...

Ἰδιόμελον. Ἦχος πλ. β΄.

Στίχ. Ἐλέησόν με ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου...

Νεοφανὴς ὡς ἀστήρ, τῇ σῇ ἀθλήσει ἐφάνης, τῇ Ἐκκλησίᾳ Χριστοῦ Νεομάρτυς Ζαχαρία· καὶ μυστικαῖς ἀκτῖσι, τὰς διανοίας καταυγάζεις τῶνπιστῶν, καὶ τῆς ἀθυμίας σκεδάζεις τὸ σκότος. Ἀλλ᾽ ὡς τοῦ ἀΰλου φωτὸς κοινωνός, ἐκ ζοφερῶν ἐπηρειῶν τοῦ ἐχθροῦ ἀπάλλαξον, τοὺς προσιόντας τῇ πρεσβείᾳ σου.

Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν σου...

Εἶτα οἱ κανόνες, τῆς Θεοτόκου καὶ τοῦ Ἁγίου, οὗ ἡ ἀκροστιχίς.
«Τὴν σὴν Ζαχαρία μέλπω μνήμην. Γερασίμου».

Ὠδὴ α΄. Ἦχος δ΄. Ἀνοίξω τὸ στόμα μου.

Τῆς ἄνω λαμπρότητος, μέτοχος ὢν καὶ συνόμιλος, τὸν νοῦν μου καταύγασον, ταῖς ἱκεσίαις σου, ἵνα μέλπω σου, τοὺς ἄθλους Ζαχαρία, δι᾽ ὧν κατεπάτησας, ἐχθρὸν τὸν δόλιον.

Ἠσχύνθη καὶ πέπτωκεν, ἐχθρὸς ὁ πρώην πτερνίσας σε, ὡς εἶδέ σε Ἅγιε, Μάρτυρα ἔνδοξον, τοῦ Παντάνακτος, Χριστοῦ καὶ στεφανίτην· ἐξ οὗ τῆς κακίας με, ἄτρωτον φύλαττε.

Νοἱ οὐρανόφρονι, πάντα λιπὼν τὰ ἐπίγεια, ἀνδρείως ἐχώρησας, πρὸς θεῖα σκάμματα, καὶ ἐζήλωσας, τῶν πάλαι Ζαχαρία, Μαρτύρων τὴν ἄθλησιν, ψυχῆς στερρότητι.

Θεοτοκίον.

Σκηνὴ θεοχώρητος, καὶ φωτοφόρον παλάτιον, καὶ σκήνωμα ἔμψυχον, τοῦ Παντοκράτορος, ὤφθης Δέσποινα, τεκοῦσα ἀπορρήτως, τὸν πάντων δεσπόζοντα, κόσμον καινίζοντα.

Καταβασία. Χέρσον ἄβυσσον τόκον...

Ὠδὴ γ΄. Τοὺς σοὺς ὑμνολόγους.

Ἡνίκα διέγνως τὴν ἀπάτην, μελέτῃ λογίων ἱερῶν, τὴν πλάνην τὴν κακέσπερον, ἀπέπτυσας μακάριε, καὶ τῷ Χριστῷ ᾠκείωσαι, τῆς μετανοίας ταῖς πράξεσι.

Νεκρώσας σαρκὸς ἡδυπαθείας, ἐδέξω τὸν λόγον τῆς ζωῆς, ἐκ θεηγόρου στόματος, καὶ σεαυτὸν ἡτοίμασας, νηστείαις καὶ δεήσεσι, πρὸς μαρτυρίου τὰ σκάμματα.

Ζηλώσας Μαρτύρων τὴν ἀνδρείαν, ὑπῆλθες τὸ στάδιον στερρῶς, καὶ τοῦ Χριστοῦ ἐκήρυξας, λαμπρᾷ φωνῇ τὸ ὄνομα, ὦ Ζαχαρία ἔνδοξε, θείῳ πτερούμενος ἔρωτι.

Θεοτοκίον.

Ἁγίων τὸν Ἅγιον τεκοῦσα, ὡς μόνη ἁγνὴ καὶ καθαρά, Ὑπεραγία Δέσποινα, τὸν νοῦν μου καθαγίασον, τὸν μολυθέντα πάθεσι, τῇ ἐπιγνώσει τοῦ κρείττονος.

Καταβασία. Τὸ στερέωμα τῶν ἐπὶ σοὶ πεποιθότων...

Κάθισμα. Ἦχος δ'. Ταχὺ προκατάλαβε.

Καθεῖλες τοῖς ἄθλοις σου, τὸν παλαιὸν πτερνιστήν, καὶ μέτοχος γέγονας, τῆς αἰωνίου ζωῆς, τελέσας τὸν δρόμον σου· ὅθεν τοῖς τῶν Μαρτύρων, συνηδόμενος δήμοις, πρέσβευε Ζαχαρία, σὺν αὐτοῖς τῇ Τριάδι, δοθῆναι τοῖς σὲ τιμῶσι, πταισμάτων συγχώρησιν.

Θεοτοκίον.

Κυήσασα Ἄχραντε, τὸν Ποιητὴν τοῦ παντός, τὴν πάλαι κατάκρισιν, τοῦ πρωτοπλάστου Ἀδάμ, εἰς τέλος ἠφάνισας· ὅθεν σε ἀνυμνοῦμεν, ὡς πηγὴν εὐλογίας, βλύζουσαν ἀκενώτως, συμπαθείας τὰ ῥεῖθρα, τοῖς πόθῳ Θεοτόκε, προστρέχουσι τῇ σκέπῃ σου.

Ὠδὴ δ'. Ὁ καθήμενος ἐν δόξῃ.

Χριστὸν σέβω ἐκ καρδίας, ὡς Θεόν μου καὶ Κύριον, ἀπτοήτῳ γνώμῃ, Μάρτυς τοῖς ἀνόμοις ἐκραύγαζες, ὑπὲρ οὗ χαίρων τὸν θάνατον προέκρινα, ἵνα μέτοχος, τῆς ἐν αὐτῷ ζωῆς γένωμαι.

Ἀπειλὰς οὐκ ἐπτοήθης, οὐ θυμὸν ἀλογώτατον, Μάρτυς Ζαχαρία, ἀλλ' ἀπεριτρέπτως ὑπέμεινας, τοὺς ῥαβδισμοὺς τῆς σαρκὸς καὶ πᾶσαν κάκωσιν, κουφιζόμενος, θείᾳ ἀγάπῃ τοῦ Κτίσαντος.

Ῥαβδισμοὺς τοὺς ἐπαλλήλους, ῥώμῃ θείᾳ ῥωννύμενος, καὶ τὰς ἐκ τῶν λίθων, Μάρτυς τῷ ἁγίῳ σου σώματι, δεινὰς προσκρούσεις, ἐνέγκας καρτερώτατα, πᾶσαν ἔλυσας, τῶν δυσμενῶν τὴν ἐπίνοιαν.

Θεοτοκίον.

Ἱλασμὸν καὶ σωτηρίαν, καὶ ζωὴν τὴν αἰώνιον, τὸν Χριστὸν τεκοῦσα, τοῖς ἀνθρώποις ἔδλυσας Ἄχραντε· διὸ κἀμὲ τῆς μανίας τοῦ ἀλάστορος, τῇ σῇ χάριτι, ρῦσαι καὶ σῶσόν με, δέομαι.

Καταβασία. Ἐκάλυψεν οὐρανούς...

Ὠδὴ ε΄. Ἐξέστη τὰ σύμπαντα.

Ἀθλῶν ἐννομώτατα, ὀνείδη καὶ τὰ σκηνώμματα, φέρων τῶν ἀνόμων Ζαχαρία, δεσμὰ ὑπέστης καὶ πᾶσαν ἄλλην ποινήν, καὶ θανατωθεὶς διὰ Χριστόν, πρὸς ζωὴν ἀθάνατον, μετὰ δόξης ἀνέδραμες.

Μαρτύρων ἰσότιμος, τῶν πάλαι ἀναδέδειξαι, τούτων μιμησάμενος τὸν ζῆλον, τὴν καρτερίαν καὶ τοὺς ἀγῶνας σοφέ· ὅθεν σὺν αὐτοῖς χοροβατῶν, ἐν αὐλαῖς τοῦ Κτίστου σου, ἡμῶν μνημόνευε.

Ἐνθέως εὐφραίνεται, Ἄρτα ἡ σὲ βλαστήσασα, ἄνθος ὡς εὐῶδες Ζαχαρία, καὶ ἡ Πατρέων πόλις σκιρτᾷ μυστικῶς, κατιδοῦσα ἄθλησιν τὴν σήν, αἷς χορήγει ἄνωθεν, τὴν θερμὴν προστασίαν σου.

Θεοτοκίον.

Λυχνία ἑπτάφωτος, σὲ πάλαι προετύπωσε· σὺ γὰρ τὸ ἀπαύγασμα τῆς δόξης, ἔλαμψας κόσμῳ τῆς τοῦ Πατρὸς ἐν σαρκί· οὗ τῇ ἐπιλάμψει Ἀγαθή, τοῦ νοός μου σκέδασον, τὴν δεινὴν ἀμαυρότητα.

Καταβασία. Ὡς εἶδεν Ἠσαΐας συμβολικῶς...

Ὠδὴ στ΄. Τὴν θείαν ταύτην.

Πλήρης ἐνθέου φρονήματος, παρέστης τῷ ἀνόμως δικάζοντι, καὶ ἀνεκήρυκας, Χριστοῦ τὸ ἅγιον ὄνομα, θεόφρον Ζαχαρία, Μάρτυς ἀήττητε.

Ὡς διερράγης τὰ σκέλη σου, πικρᾷ τῶν διωκτῶν ἰταμότητι, Μάρτυς ἐσκέλισας, τὸν πονηρὸν κοσμοκράτορα, καὶ νικηφόρος ἤρθης, πρὸς τὰ οὐράνια.

Μέγιστον κλέος ἐκτήσαντο, αἱ Πάτραι τῇ ἀθλήσει σου Ἅγιε, καὶ πλέον τούτων δέ, ἡ Ἄρτα χαίρει τῇ δόξῃ σου, ἣ δίδου Ζαχαρία, τὴν σὴν ἀντίληψιν.

Θεοτοκίον.

Ναὸς Θεοῦ φωτοστόλιστος, καὶ δόξης ἀπορρήτου ἁγίασμα, ὤφθης Πανάμωμε, ἀνερμηνεύτως κυήσασα, τὸν Ποιητὴν τῶν ὅλων, δι᾽ ἀγαθότητα.

Καταβασία. Ἐβόησέ σοι, ἰδὼν ὁ Πρέσβυς...

Κοντάκιον. Ἦχος γ΄. Ἡ Παρθένος σήμερον.

Τοῦ Χριστοῦ δεξάμενος, ἐν τῇ ψυχῇ τὴν ἀγάπην, ἀπτοήτως ὥρμησας, πρὸς τοὺς ἀγῶνας θεόφρον· ὅθεν σε, ὡς ἀριστεύσαντα ὁ Δεσπότης, μέτοχον, τῶν πάλαι ἔδειξεν Ἀθλοφόρων· Νεομάρτυς Ζαχαρία· μεθ᾽ ὧν δυσώπει ὑπὲρ ἡμῶν ἐκτενῶς.

Ὁ Οἶκος.

Δι᾽ ἀπάτης ἐχθροῦ τοῦ ἀλάστορος, ἐξηρνήσω Χριστὸν τὸν Σωτῆρά σου, ἀλλὰ τάχει γνωρίσας ὃ πέπονθας, ἐπανῆλθες φωτὶ τῷ τῆς πίστεως, μετανοήσας εἰλικρινῶς, ὡς ὁ Πέτρος ὁ κορυφαῖος τῶν Μαθητῶν· ἔνθεν μελέτῃ λογίων ἱερῶν, καὶ γεωργίᾳ βίου θεοφιλοῦς, ἀνεφλέχθης ἔρωτι ἁγίῳ

καὶ ἐξενώθης τῶν γηΐνων, νεκρωθεὶς πάντων τῶν φθαρτῶν· καὶ πρὸς μαρτυρικοὺς ἀποδυσάμενος ἀγῶνας, περιφανῶς ἠγωνίσω ὑπὲρ Χριστοῦ, μὴ φεισάμενος ζωῆς τῆς προσκαίρου, μηδὲ βασάνων λογισάμενος τὸ δριμύ, ἀκαταπλήκτῳ ψυχῇ, ὡς ἀήττητος ἀθλητής· διὸ Χριστὸς ὁ ἀθλοθέτης, τοῖς πάλαι σε συνεδόξασεν Ἀθλοφόροις, ὡς τούτων ὁμότροπον καὶ μιμητήν, Ζαχαρία Νεομάρτυς· μεθ' ὧν δυσώπει ὑπὲρ ἡμῶν ἐκτενῶς.

Συναξάριον.

Τῇ κ'. τοῦ αὐτοῦ μηνός, Μνήμη τοῦ Ἁγίου Νεομάρτυρος Ζαχαρίου, τοῦ ἐξ Ἄρτης τῆς Ἠπείρου μὲν καταγομένου, ἐν δὲ ταῖς Παλαιαῖς Πάτραις τῆς Πελοποννήσου κατὰ τὸ ἔτος αψπβ' ἀθλήσαντος, (1782), ὃς τὰ σκέλη σχισθεὶς τελειοῦται.

Στίχ. Σκελῶν πλατυσμῷ ἐν πλάτει οἰκεῖς πόλου.

Ὦ Ζαχαρία, καὶ βραβεῖον λαμβάνεις.

Εἰκάδι Ζαχαρίας σκέλη σχισθεὶς πρυμνὰ Θεῷ ἤρθη.

Οὗτος ὁ νέος τοῦ Χριστοῦ ἀθλητὴς Ζαχαρίας, ὥρμητο ἐξ Ἄρτης τῆς κατὰ τὴν Ἤπειρον, καὶ ἤθλησε τῷ δεκάτῳ καὶ ὀγδόῳ αἰῶνι. Ἔκ τινος γὰρ συμβεβηκότος ἠρνήσατο τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, καὶ ἐγένετο Μωαμεθανός· καὶ ἀναχωρήσας τῆς πατρίδος, παρεγένετο ἐν ταῖς κατὰ τὴν Πελοπόννησον παλαιαῖς Πάτραις, ἔνθα τὴν τῶν σισυρῶν (γουνῶν) κατεργασίαν μετήρχετο. Ἐντυχὼν βίβλῳ τινί, ἧς ἡ κλῆσις «Ἁμαρτωλῶν σωτηρία», καὶ τῇ ταύτης μελέτῃ τελείας μετανοίας γεωργήσας τοὺς καρπούς, ὡς ὁ τῶν Ἀποστόλων κορυφαῖον Πέτρος, ἐπτερώθη τῷ πρὸς Χριστὸν ἔρωτι, καὶ πόθον θεῖον συνέλαβε μαρτυρῆσαι ὑπὲρ τῆς πατρῴας πίστεως. Δοκιμασθεὶς δὲ

καταλλήλως, καὶ προγυμνασθεὶς πνευματικοῦ πατρὸς ὁδηγίᾳ, ἀπεδύσατο τοῖς ἀθλητικοῖς σκάμμασι· καὶ παραστὰς τοῖς δυσσεβέσιν, ὡμολόγησε διατόρῳ φωνῇ τοῦ Κυρίου τὸ ὄνομα, θριαμβεύσας καὶ διελέγξας τὴν πλάνην αὐτῶν, μηδόλως πτοηθεὶς τυραννικὴν μανίαν καὶ ἰταμότητα, καὶ βασάνων ἐπιφοράς. Ἐπαλλήλοις δὲ ῥαβδισμοῖς σκληροῖς καὶ λίθων κρούσεσι, καὶ δεσμοῖς καὶ φυλακαῖς ἀκλόνητος φανείς, ἤνυσε τὸν δρόμον, σχισθεὶς τὰ σκέλη· ἐν φρουρᾷ γὰρ ὢν ἐγκάθειρκτος, καὶ ὑπερμέτρως, τυραννικῇ θηριωδίᾳ, τοὺς πόδας διατανυσθείς, διερράγη, καὶ «Κύριε, εἰς χεῖράς σου παρατίθημι τὸ πνεῦμά μου» εἰπών, ἐκομίσατο τὸν τοῦ μαρτυρίου ἄφθαρτον στέφανον, ἅπαν δὲ τὸ δεσμωτήριον, ἐπὶ τῇ τελειώσει τοῦ μάρτυρος, ἀρρήτου πέπλησται εὐωδίας. Ἔνθεν ἀπηνήναντο οἱ ἀντικείμενοι δοῦναι τοῖς Χριστιανοῖς τὸ μαρτυρικὸν σῶμα πρὸς ταφήν, ἀλλὰ σύραντες αὐτό, ἔρριψαν ἔν τινι ξηρῷ φρέατι, ἐν ᾧ ῥιφθεὶς ἔστη ἐπὶ τῶν γονάτων ὁ ἅγιος, τῇ δὲ ἐπιούσῃ νυκτί, φῶς θεῖον φανὲν ἐπὶ τοῦ φρέατος, αἰσχύνης πολλῆς ἐπλήρωσε τοὺς Ἀγαρηνούς· οἵτινες χώμασι καὶ ἄλλαις ὕλαις, ἐν μανίᾳ, ἐκάλυψαν τὸ φρέαρ, καὶ οὕτω τὸ θεῖον ἀποκέκρυπται καὶ ἀθλητικὸν σκῆνος.

Ταῖς αὐτοῦ πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεός, καὶ πάντων σου τῶν Ἁγίων, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς. Ἀμήν.

Ὠδὴ ζ΄. Οὐκ ἐλάτρευσαν.

Ἡ σὴ ἅγιε, ὁμολογία ᾔσχυνεν, ἐχθρῶν τὰ πρόσωπα· ὅτι εὐτόλμῳ ψυχῇ, Χριστὸν ὡμολόγησας, καὶ χαίρων ἔφερες, τὰ ῥαβδίσματα, καὶ τῆς εἱρκτῆς τὴν κάθειρξιν, Ζαχαρία Νεομάρτυς.

Μάρτυς ἔνθεος, Χριστοῦ τοῦ Παντοκράτορος, ὑστέροις ἔτεσιν, ὤφθης ἀθλήσας καλῶς· ἀνδρείως γὰρ ἤνεγκας, σκελῶν σου Ἅγιε, τὴν διάρρηξιν, καὶ τῶν ἐχθρῶν διέρρηξας, τὰς δυνάμεις Ζαχαρία.

Ἤρθης Ἅγιε, τελέσας τὸν ἀγῶνά σου, πρὸς φῶς ἀνέσπερον, πρὸς οὐρανίους σκηνάς· ἐντεῦθεν πεπλήρωται, τὸ δεσμωτήριον, θείου Πνεύματος, ὀσμῆς τῆς ὑπὲρ ἔννοιαν τῆς σκηνούσης τοῖς Ἁγίοις.

Θεοτοκίον.

Νόμῳ Δέσποινα, ὑπείξας νοῒ ἄφρονι, ζωῆς τῆς χείρονος, κατεδουλώθην ἐχθρῷ· ἀλλὰ σύ με λύτρωσαι, τῆς καταθλίψεως, τούτου δέομαι, καὶ τὴν ζωήν μου ἴθυνον, πρὸς μετάνοιαν γνησίαν.

Καταβασία. Σὲ τὸν ἐν πυρὶ δροσίσαντα...

Ὠδὴ η΄. Παῖδας εὐαγεῖς.

Γνώμῃ θεολήπτῳ ὑπεισῆλθες, Μαρτύρων τὸ ἱερὸν θεόφρον στάδιον, καὶ στερρῶς ἐκραύγαζες, τοῖς τυράννοις Ἅγιε· Χριστιανός εἰμί, σύνετε ἄνομοι· τὸν θάνατον ἑκὼν δι' ἀγάπην, δέχομαι, Κυρίου, Χριστοῦ τοῦ Βασιλέως.

Ἔφερες ὀδύνας τὰς ἐκ ῥάβδων, καὶ λίθων τὰς δεινὰς πλήξεις ἐν τῷ σώματι, ὥσπερ ἄλλου πάσχοντος, Ζαχαρία ἔνδοξε, ῥαγεὶς δὲ ἀπηνέστατα τὰ σκέλη Ἅγιε, ἀνῆλθες πρὸς οὐράνιον δόξαν, κατηγλαϊσμένος, ὡς Μάρτυς νικηφόρος.

Ῥώμῃ θεϊκῇ ἠγωνισμένος, στεφάνῳ ἀθανασίας κεκαλλώπισαι, τὸ δὲ θεῖον σκῆνός σου, ῥιφὲν ἐν τῷ φρέατι, φῶς θεῖον ἐπεσκίασεν ἐμφαῖνον ἅπασιν, ἣν εὕρηκας οὐράνιον δόξαν, Μάρτυς Ζαχαρία, σὺν Ἀθλητῶν τοῖς δήμοις.

Θεοτοκίον.

Ἅγιον τεκοῦσα τῶν Ἁγίων, ὡς μόνη ὑπεραγία καὶ πανάμωμος, τὸν καθαγιάζοντα, ἡμᾶς θείᾳ χάριτι, Χριστὸν τὸν Παντοκράτορα Παντοβασίλισσα, ἁγίασον καὶ κάθαρον Κόρη, δεινῶς μολυνθεῖσαν, ψυχήν μου ταῖς ἀπάταις.

Καταβασία. Ἀστέκτῳ πυρὶ ἐνωθέντες...

Ὠδὴ θ΄. Ἅπας γηγενής.

Σκέλη σου ραγείς, τὸν δρόμον ἐτέλεσας, τοῦ μαρτυρίου σου, Ζαχαρία ἔνδοξε, καὶ τῶν Μαρτύρων χοροῖς ἠρίθμησαι, τὸ ἅγιον δὲ σκῆνός σου φέρον τὰ στίγματα, τοῦ Σωτῆρος, φῶς θεῖον ἐδόξασε, τὸ ριφὲν ἀπηνῶς ἐν τῷ φρέατι.

Ἴσον Ἀθληταῖς, τοῖς πάλαι διήνυσας, ἀγῶνα Ἅγιε, γνώμη οὐρανόφρονι, καὶ ἰσοστάσιος τούτων γέγονας, δόξῃ τῇ ὑπὲρ ἔννοιαν τοῦ Παντοκράτορος, ὃν δυσώπει, δοῦναι τοῖς τιμῶσί σε, Ζαχαρία εἰρήνην καὶ ἔλεος.

Μνήμην τὴν σεπτήν, τῆς σῆς ἑορτάζουσα, Μάρτυς ἀθλήσεως, ἡ ἐνεγκαμένη σε, Ἀρταίων πόλις καλεῖται χαίρουσα, τὰς Πάτρας ἐν αἷς ἤθλησας, πρὸς εὐφροσύνην κοινήν, ἃς ἀπαύστως, Ζαχαρία φύλαττε, ἀσινεῖς χαλεπῶν περιστάσεων.

Ὅλος τῷ φωτί, τῆς ἄνω λαμπρότητος, περιχεόμενος, Ζαχαρία Ἅγιε, τὸ νοῦ νοός μου σκότος διάλυσον, φωτὶ τῶν σῶν δεήσεων καὶ τὸν παρόντα μου ὕμνον δέξαι, ὡς δῶρον εὐπρόσδεκτον, καὶ πταισμάτων μοι αἴτει τὴν ἄφεσιν.

Θεοτοκίον.

Ὕψιστον Θεόν, τεκοῦσα ἐν σώματι τὸν ἀπερίγραπτον, κόσμον ἀναπλάττοντα, δι᾽ εὐσπλαγχνίαν τῆς παραβάσεως, τὸν νοῦν μου Κόρη ὕψωσον πρὸς θεῖον ἔρωτα, καὶ παθῶν μου, κάπασον τὸν τάραχον, εἰρηναίαν ζωήν μοι παρέχουσα.

Καταβασία.

Θεοτόκε ἡ ἐλπίς...

Ἐν νόμῳ σκιᾷ καὶ γράμματι...

Ἐξαποστειλάριον. Γυναῖκες ἀκουτίσθητε.

Ἀρταίων πόλις Ἅγιε, πανηγυρίζει χαίρουσα, τὴν φωτοφόρον σου μνήμην, ᾀσματικῶς σε τιμῶσα, ὡς γόνον εὐκλεέστατον, καὶ Μάρτυρα ἀήττητον, Χριστοῦ τοῦ Παντοκράτορος· ὃν Ζαχαρία δυσώπει, διδόναι κόσμῳ εἰρήνην.

Θεοτοκίον.

Ἁγνὴ Θεοχαρίτωτε, Εὐλογημένη Δέσποινα, ἡ τετοκυῖα ἀφράστως, τὸν Ὑπερούσιον Λόγον, πάσης ὀργῆς καὶ θλίψεως, καὶ βλάβης τοῦ ἀλάστορος, σκέπε τῇ σῇ χρηστότητι, τοὺς ἀφορῶντας ἀπαύστως, πρὸς τὴν θερμήν σου πρεσβείαν.

Εἰς τοὺς Αἴνους.

Ἱστῶμεν στίχους δ΄. καὶ ψάλλομεν τὰ ἑξῆς Προσόμοια.

Ἦχος α΄. Τῶν οὐρανίων ταγμάτων.

Ἀρταίων πόλις χορεύει ἐπὶ τῇ μνήμῃ σου, καὶ συγκαλεῖται πάντα, φιλομάρτυρα δῆμον, ὑμνῆσαι Ζαχαρία τὴν ἱεράν, καὶ ἁγίαν σου ἄθλησιν, δι᾿ ἧς λαμπρῶς ἐδοξάσθης ὡς τοῦ Χριστοῦ, Νεομάρτυς ἐνθεώτατος.

Ἐν Πάτραις Μάρτυς ἀθλήσας Χριστοῦ τῷ ἔρωτι, ὀφρὺν τὴν μαινομένην, τῆς ἀπάτης καθεῖλες, θεόφρον Ζαχαρία μαρτυρικῇ, καὶ γενναίᾳ ἐνστάσει σου, καὶ τῶν στεφάνων

τῆς δόξης ἐν οὐρανοῖς, ἠξιώθης ἀγαλλόμενος.

Μαστίγων πεῖραν ὑπέστης στερρῷ φρονήματι, καὶ τῶν σκελῶν τὴν ῥῆξιν, τὴν ἐπώδυνον Μάρτυς· ἐντεῦθεν ἀνελήλυθας ἐν χαρᾷ, πρὸς τὴν ἄνω λαμπρότητα, καταβαλὼν Ζαχαρία τῶν δυσμενῶν, τὴν ἰσχὺν δυνάμει κρείττονι.

Ὀσμῆς ἀρρήτου ἐπλήσθη τὸ δεσμωτήριον, ἡνίκα ἀπεδίδως, τὴν ψυχήν σου Κυρίῳ, καὶ φῶς τῷ σῷ λειψάνῳ ἀπ' οὐρανοῦ, κατελθὸν πᾶσιν ἔδειξε, τῶν σῶν ἐπάθλων τὸ κλέος τὸ θαυμαστόν, Ζαχαρία καὶ λαμπρότητα.

Δόξα. Ἦχος πλ. α΄.

Τῇ μαρτυρικῇ ἐνστάσει, τῆς θείας ἀγάπης τὴν ἰσχύν, πᾶσιν ὑπέδειξας, Ζαχαρία θεόφρον· θεολήπτῳ γὰρ ψυχῇ, πρὸς τοὺς ἀγῶνας ἐχώρησας, θυμὸν τυράννων ὑπεριδών, καὶ σαρκὸς φθειρομένης μὴ φεισάμενος· καὶ νομίμως ἀθλήσας, τὸ βραβεῖον τῆς νίκης ἐκομίσω, παρὰ τοῦ ἀθλοθέτου Σωτῆρος. Διὸ Ἄρτα ἡ πατρίς σου, ἀγαλλιᾶται τῇ δόξῃ σου, καὶ Πάτραι τιμῶσί σε, λαμπρυνθεῖσαι τοῖς ἄθλοι σου· αἷς δίδου ταῖς πρεσβείαις σου, εἰρήνην σταθεράν, καὶ θείους οἰκτιρμούς, Νεομάρτυς ἔνδοξε.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Μακαρίζομέν σε, Θεοτόκε Παρθένε...

Δοξολογία μεγάλη καὶ ἀπόλυσις.

Εἰς τὴν Λειτουργίαν.

Τὰ τυπικά, οἱ Μακαρισμοί, καὶ ἐκ τοῦ κανόνος τοῦ Ἁγίου ἡ γ΄. καὶ στ΄ ᾠδή.

᾿Απόστολον καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ῾Αγίου Δημητρίου.

Κοινωνικόν. Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον...

Μεγαλυνάριον.

Χαίροις Νεομάρτυς τοῦ ᾿Ιησοῦ, ῎Αρτης σεπτὸς γόνος, καὶ Πατρέων ὁ στηριγμός· χαίροις Ζαχαρία, ᾿Αγγέλων συμπολῖτα, μεθ᾿ ὧν ἡμῖν ἐξαίτει, τὸ θεῖον ἔλεος.

Δίστιχον.

Ζαχαρίαν ᾔνεσε τὸν ἐκ τῆς ῎Αρτης
Μοναστὴς Γεράσιμος, ὃς ῎Αθω ναίει.

Δέχου τὰς δεήσεις εὐμενῶς, τῶν σοὶ προσφευγόντων ἐν πίστει
καὶ δεομένων θερμῶς, νεομαρτύρων κλέος, Ζαχαρία
ἔνδοξε, καὶ ἐν ταῖς πρὸς Θεὸν λιταῖς σου
μνήσθητι ῞Αγιε ᾿Ιγνατίου ᾿Αρχιερέως,
῾Αγνῆς καθηγουμένης μετὰ πάσης
τῆς συνοδείας αὐτῆς.
᾿Αμήν.

Τέλος καὶ τῷ Θεῷ δόξα
῎Αρτα 1994